

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1483/22-E

Název	Základní umělecká škola Pardubice-Polabiny, Lonkova 510
Sídlo	Lonkova 510, Polabiny, 530 09 Pardubice
E-mail	info@zuspardubice.cz
IČO	72 566 639
Identifikátor	691 004 234
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Jiří Kabát, M.Mus.
Zřizovatel	statutární město Pardubice
Místo inspekční činnosti	Lonkova 510, Polabiny, Pardubice Kosmonautů 274, Polabiny, Pardubice Nová 282, Polabiny, Pardubice Mozartova 449, Polabiny, Pardubice Erno Košťála 870, Pardubice Školní 748, Svítkov, Pardubice Na Lužci 660, Lázně Bohdaneč
Termín inspekční činnosti	10. až 14. 10. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění

pozdějších předpisů, včetně zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání.

Charakteristika

Základní umělecká škola Pardubice-Polabiny, Lonkova 510 (dále škola) poskytuje základy uměleckého vzdělávání ve čtyřech oborech. Výuka je realizována v hlavní budově na adrese školy a v šesti dalších místech ve městě i v okolí. Zvýšeným počtem míst poskytovaného vzdělávání škola rozšířila svůj okruh působnosti do míst s méně příznivou dopravní dostupností nebo časovou dosažitelností. Vytvořila tím kvalitnější podmínky pro zabezpečení rovných příležitostí ke vzdělávání. Informace o přijímacím řízení, aktivitách a výsledcích vzdělávání škola poskytuje průběžně na nových webových stránkách, intenzivně využívá také sociální sítě.

Výuka všech oborů je zajištěna v rozsahu stanovených vzdělávacích stupňů - přípravné studium, základní studium I. a II. stupně. V době inspekční činnosti škola vykazovala 1019 žáků, z toho 570 v oboru v hudebním, 266 ve výtvarném, 125 tanečním a 58 v literárně-dramatickém a 71 tanečním.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vzdělávání žáků vychází ze Školního vzdělávacího programu Základní umělecké školy Pardubice-Polabiny, Lonkova 510 s motivačním názvem „Tvořím, tedy jsem“ (dále školní vzdělávací program), jehož obsah byl na základě změn vycházejících z potřeb školy aktualizován. Z obsahu dokumentu je zřejmé, že od minulé inspekční činnosti došlo k rozšíření vzdělávací nabídky o některá studijní zaměření, např. Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba v hudebním oboru a Multimediální tvorba ve výtvarném oboru.

Ředitel vykonává funkci třetím rokem, pro její výkon splňuje kvalifikační předpoklady. Při vedení školy využívá nejen zkušenosti z různých míst svého působení, ale zřetelné je rovněž uplatňování poznatků z kvalifikačního studia pro ředitele škol a ze seminářů v rámci dalšího vzdělávání. Systematicky vytváří nástroje a mechanismy k dosažení koncepčních záměrů, se kterými do funkce nastupoval. Jejich naplňování po dvou letech vyhodnotil a na základě získaných poznatků v současné době připravuje nové cíle a prostředky rozvoje. Značnou pozornost směřoval zejména ke zkvalitnění v oblastech prezentace školy, pozice mezi základními uměleckými školami, personálních a materiálních podmínek vzdělávání.

Promyšlené a funkční se jeví delegování pravomocí a úkolů na dva zástupce a některé další pedagogy, kteří svěřené kompetence v požadovaném rozsahu zodpovědně plní. Rozšířené vedení školy je nově vytvořené seskupení, které je progresivní, usiluje o uvedení nových podnětů a inovací do praxe bez zbytečných odkladů. Nápomocný jim je i nově vzniklý orgán „Kolegium ZUŠ“, jehož členy jsou učitelé se zájmem podílet se na tvorbě vize a profilace školy.

Průběh každodenních aktivit je založen na dodržování stanovených obvyklých pravidel a postupů, které napomáhají k zajištění bezproblémové realizace vzdělávacího procesu. Tomu napomáhá rovněž jednání pedagogické rady, se kterou ředitel projednává organizační záležitosti či hodnocení akcí a výsledky vzdělávání žáků. Příliš zřejmá není realizace diskuzí směřujících ke zkvalitnění výchovně-vzdělávacího působení, podpořenému podáváním návrhů k jeho zlepšení a vzájemnou, otevřeně respektující komunikací. Tu je třeba, tak jako týmovou spolupráci, neustále vedením školy podněcovat. Náročnost práce v této oblasti

zvyšuje více míst poskytovaného vzdělávání i stav, kdy přibližně dvě třetiny učitelů vyučují na částečný úvazek.

Od minulé inspekční činnosti došlo k dílčí obměně pedagogického sboru, jehož členy jsou učitelé s rozličně dlouhou pedagogickou praxí, což může příznivě přispět ke vzájemnému obohacování a inspiraci. Začínajícím učitelům jsou nápomocni zkušení pedagogové. I přes obsahovou formálnost plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je ředitelem podporován rozvoj učitelů podle jejich zájmu a aktuálních i zamýšlených potřeb školy. Patrné je zaměření především na růst odborné specializace, jen ojedinělou volbou je vzdělávání zaměřené na rozšiřování dovedností v oblastech psychologie, moderní a speciální pedagogiky, které by mohly přispět ke zvýšení efektivity vzdělávacího procesu, např. v oblastech metod hodnocení a práce se žáky s potřebou specifického přístupu. V pozadí zájmu učitelů zůstávají také vzájemné hospitace výukových lekcí, tedy jedné z příležitostí k neformálnímu zkvalitňování příznivého pracovního klimatu, získávání a předávání zkušeností a poskytování kolegiální zpětné vazby. Té se jim příliš nedostává ani od vedení školy.

Škola na uskutečňování vzdělávacích akcí využívá i finanční prostředky z dotačního programu, které rovněž obohatily běžné výukové nástroje realizací několika komunitně osvětových setkání a projektových dní. Významnou součástí koncepčního záměru školy je zajištění kvalitního materiálně-technického zázemí k realizaci základního uměleckého vzdělávání. Ve spolupráci se zřizovatelem jsou podnikány kroky k výstavbě nové budovy školy, čímž by se podpořila celistvost poskytovaného vzdělávání. Podle finančních možností je průběžně zlepšováno vybavení stávajícího prostředí, například v hlavní budově školy došlo k renovaci koncertního sálu, zakoupeny byly dvoje varhany, bicí nástroje a nahrávací zařízení. Náležitá pozornost je věnována i údržbě a obnově používaných pomůcek.

Efektivitu vzdělávacího procesu účinně rovněž posiluje spolupráce s různými partnery (mj. zřizovatel, Konzervatoř Pardubice, Dům dětí a mládeže ALFA Pardubice). Obdobný dopad má zapojení do aktivit, které vycházejí z členství školy v mezinárodním pedagogicko-uměleckém společenství „Přidružené školy UNESCO“.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve zhlédnuté výuce všech uměleckých oborů učitelé vytvářely podmínky pro upevňování a následný rozvoj podstatných psychohygienických návyků, dovedností a potřebných znalostí. Základem metodických postupů bylo naplňování vzdělávacího záměru studijní specializace, který je nastaven ve školním vzdělávacím programu. Většina učitelů v úvodu výuky seznámila žáky s jejím cílem, někteří ho rovněž společně na konci vzdělávacího procesu vyhodnotili. Menší pozornost již byla věnována sebereflexi žáků jako prostředku jejich rozvoje, i když přibližně v polovičním počtu navštívené výuky proběhla. Několik učitelů podněcovalo i žáky přípravného studia a nejnižších ročníků I. stupně k vlastním hodnotícím výrokům a vyjádření pocitu z realizovaných činností. V kolektivní výuce převažovalo vzájemné vrstevnické hodnocení.

V hudebním oboru při individuální výuce učitelé obvykle úzce navazovali na domácí přípravu žáků a následně se snažili odstraňovat zjištěné nedostatky v jejich momentálních výkonech. Většina přitom respektovala individuální studijní předpoklady žáků a přizpůsobovala metody práce jejich dovednostem a vyspělosti, případně byl operativně upraven původní vzdělávací záměr. Příznivě působilo učitelovo vzorové předvedení probírané učební látky. Struktura vyučovacích hodin měla převážně obdobnou strukturu a zahrnovala v různé míře hru stupnic, akordů a rozkladů, resp. souvisejících přípravných

cvičení, dále zpracování instruktivních skladeb či etud a následnou práci na přednesových titulech. V různém rozsahu docházelo k přirozenému propojování praxe s teoretickými poznatky. Výuku provázela příznivá pracovní atmosféra, mnozí žáci měli dostatečný prostor pro dialog a vlastní osobité vyjádření.

Kolektivní výuka předmětu hudební nauka se vyznačovala zpravidla účinnou provázaností jednotlivých vzdělávacích činností, které udržovaly potřebnou soustředěnost a zaujetí žáků. Teoretický výklad byl většinou funkčně proložen praktickými činnostmi (zpěv, kolektivní hra na monofonní hudební pomůcky, intonace předepsaných hudebních souzvuků apod.). Plynulost výuky při manipulaci s učebními pomůckami občas narušovala menší soustředěnost žáků s následným vyrušováním, což se učitelka snažila usměrnit a motivovat k potřebnému zaujetí pro řešení zadaných úkolů. Při výuce teoretických prvků učitelka využívala notebooky, které měli k dispozici všichni žáci. Přiměřeným používáním nastavených programů zvyšovala zájem o probíraná témata a vzájemným hodnocením podporovala jejich přirozenou zvědavost. Vhodně volené postupy žáky směřovaly k rozvoji schopnosti propojovat hudební teorii s praxí, a tím i k hlubšímu prožitku z hudební produkce.

Obdobně nastavená forma výuky se projevovala v souborové hře, a to jak malých seskupeních (komorní hra smyčcových nástrojů), tak i v souborové hře smyčcových nástrojů. Znatelná byla snaha učitele individuálně pracovat se žákem ve skupině. Menším nedostatkem byl vznik časových prostojů v některých nástrojových sekcích, při kterých tyto žáci mnohdy rušili svými projevy aktivně pracující spolužáky. Náročnost prezentovaného repertoáru odpovídala technickým dovednostem i psychické vnímavosti žáků.

Žáci výtvarného oboru jsou vedeni k uměleckému vnímání a ztvárnění okolního světa, k rozvoji přemýšlení, fantazie a tvořivého vyjadřování. Zároveň se prakticky seznamují s různými výtvarnými technikami a jejich možnými kombinacemi. Výuka probíhala v tvůrčí atmosféře za klidného a podnětného přístupu učitelky k žákům, kteří zaujatě a soustředěně ztvárňovali výtvarný úkol. Průběžně se jim dostávala kromě povzbudivého hodnocení i kvalitní zpětná vazba a podpora k úspěšnému zvládnutí daného cíle. V případě potřeby byli upozorňováni na technologické možnosti zpracovávaného materiálu. Atmosféru výuky příznivě ovlivňovaly i vzájemné žakovské vztahy, které se promítly rovněž do závěrečného hodnocení nad výstavkou finálních výtvarných prací všech žáků. Ti při tom byli rovněž podněcováni k vnímání rozdílů, vyjádření svého názoru i přijímání názorů vrstevníků a učitelky.

Sledovaná výuka tanečního oboru nejen upevňovala a rozvíjela pohybové a taneční dovednosti a návyky žáků, ale také jejich hudební, rytmické a estetické cítění za velmi kvalitního hudebního doprovodu, který zajišťoval hudební pedagog. Patrné tak bylo zlepšování kultivovaného projevu i fyzické zdatnosti. Zvolené tempo výuky probíhalo v souladu s náročností učiva, nedocházelo k přetěžování žáků, efektivně se střídaly dynamické a relaxační taneční části. Opomenuto nebylo důkladné rozcvičení a závěrečné protažení svalů. Žáci byli velmi dobře slovně vedeni, často funkčně s uplatněním klasické taneční terminologie. Učitelkou poskytovaná konkrétní a srozumitelná zpětná vazba vedla k vyvinutí vyššího vzdělávacího úsilí žáků a následně k posílení jejich sebevědomí. To se projevovalo i v improvizované pohybové kreativitě.

Ve výuce literárně-dramatického oboru byli žáci vhodným způsobem seznámeni nejen s krátkodobým, ale i dlouhodobým cílem jak v individuálním, tak i kolektivním vzdělávání. Výuka zahrnovala mluvní a pohybovou přípravu zaměřenou k rozvoji technických i výrazových mluvních a pohybových dovedností. Patrné je uplatňování postupu od jednoduchých improvizací až k inscenačnímu procesu. Metodické působení zohledňovalo vyspělost žáků, jejich dovednosti a především míru úrovně myšlenkové

představivosti, což se odrazilo v uspokojivém zapojení po celou dobu výuky. Při výuce žáci otevřeně a bez obav projevovali svůj názor k předloženému tématu, byli schopni vést smysluplnou diskuzi směřující ke zkvalitnění prováděné činnosti a spolupracovat s vrstevníky. Značnou iniciativu prokázali v hodině uměleckého přednesu, kdy měli možnost zvolit si texty pro individuální tvorbu za vedení učitelky k hlubšímu seznámení s literaturou a jejímu hodnocení.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Projevy žáků ve všech formách výuky svědčily o postupném osvojování požadovaných klíčových kompetencí spojených s uměleckým vzděláváním. Učitelé věnují náležitou péči rozvoji celkové osobnosti každého žáka, což se odráží v průběžně uplatňovaném hodnocení, které vychází z pravidel nastavených v interních dokumentech školy, zejména ve školním vzdělávacím programu a školním řádu. Získané poznatky využívají k formulaci hodnotících výroků, které rovněž částečně doplňují klasifikaci v závěru prvního i druhého pololetí. S konkrétnějšími výsledky práce jsou seznamováni nejen žáci, ale i jejich zákonní zástupci. V případě negativních projevů (např. pokles zájmu o studijní zaměření nebo zhoršení prospěchu), jsou zpravidla přijímána účinná opatření k vyřešení vzniklého problému. Sledováno je rovněž počínání žáků při soutěžích a talentových zkouškách v rámci přijímacího řízení na střední a vysoké školy. V této oblasti jsou zaznamenávány velmi dobré výsledky.

Školou vytvářené podmínky k zapojování žáků do řady veřejných vystoupení, výstav, soutěží a přehlídek jsou velmi silným motivačním prostředkem pro umělecký růst každého jedince a posílení jejich zdravého sebevědomí. Významným počinem školy bylo mj. po několikaleté odmlce v roce 2021 obnovení varhanní přehlídky „Organum Regium“, které se účastní žáci základních uměleckých škol z celé republiky. Všichni účastníci a přihlízející žáci školy tak mají možnost porovnat své znalosti s dovednostmi svých vrstevníků a posílit tak své vzdělávací a sociálně kulturní kompetence. Ty jsou rovněž rozvíjeny prostřednictvím občasných mezioborových aktivit. Škola zůstává otevřená i svým bývalým absolventům, se kterými spolupracuje při různých školních i městských kulturních akcích. Svým působením si vybuodovala ve městě i v okolí významné kulturně-spoločenské postavení.

Závěry

Vývoj školy

- Změny ve vedení školy jak na pozici ředitele, tak i jeho zástupců,
- zvýšení pestrosti vzdělávací nabídky v hudebním a výtvarném oboru,
- kvalitativní posun v oblasti materiálně-technického zázemí školy, což zlepšilo podmínky pro umělecké vzdělávání,
- zvyšování povědomí veřejnosti o škole (mj. nové webové stránky a intenzivní využívání sociálních sítí).

Silné stránky

- Nově nastavená koncepce rozvoje školy a její průběžné vyhodnocování,

- vzdělávání poskytované v místech mimo hlavní sídlo školy ve zvýšené míře rozšiřuje prostor pro podněcování žáků k základnímu uměleckému vzdělávání i ke společensky prospěšnému využívání volného času,
- příkladná a vysoce přínosná spolupráce tanečního a hudebního pedagoga v hodinách tanečního oboru,
- formy a četnost prezentací výsledků vzdělávání žáků, které významným způsobem podněcují jejich celkový rozvoj po stránce umělecké, zvyšují kulturní povědomí veřejnosti a posilují dobré jméno školy,
- spolupráce s vnějšími partnery s pozitivním dopadem na průběh i výsledky vzdělávání,
- aktivní využívání dotačních programů pro zkvalitnění podmínek pro činnost školy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Omezené využívání závěru výukové lekce ke společnému zhodnocení splnění vzdělávacího cíle, vedení žáků k sebehodnocení a v kolektivní výuce i vrstevnickému hodnocení,
- nízká míra poskytování zpětné vazby učitelům prostřednictvím hospitační činnosti vedení školy.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Promýšlet a podpořit ve větší míře rozvoj všech žáků pravidelným zapojováním do hodnocení úrovně naplnění vzdělávacích cílů výukové lekce a motivovat je ke stanovení záměrů svých, cílené vedení k hodnocení vlastního výkonu a pokroku v dosažených výsledcích vzdělávání,
- zaměřit se na oblast pedagogických procesů, zejména poskytovat účelnou zpětnou vazbu a metodická doporučení k práci všech učitelů,
- podněcovat všechny učitele k pedagogické diskusi za účelem zkvalitňování vzdělávacího procesu při respektující komunikaci, motivovat je ve sdílení zkušeností a nových poznatků prostřednictvím vzájemných, i mezipředmětových, hospitací,
- usilovat o zvýšení zájmu učitelů o další vzdělávání se zaměřením na kvalitu hodnocení žáků a získávání nových poznatků z oblasti psychologie a pedagogiky včetně vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- věnovat vedení školy větší pozornost komunikaci s učiteli a řešení jejich problémů,
- pokračovat v realizaci plánované rekonstrukce školy, tím zkvalitnit celkové prostorové podmínky pro vzdělávání žáků ve všech realizovaných oborech vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 30. 9. 2022
2. Školní matrika žáků - školní rok 2022/2023 (výběr z dokumentace)
3. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Pardubice-Polabiny, Lonkova 510 s motivačním názvem „Tvořím, tedy jsem“ s platností od 1. 9. 2022
4. Třídni knihy pro individuální a skupinovou výuku – školní rok 2022/2023 (výběr)
5. Třídni knihy pro kolektivní výuku – školní rok 2022/2023 (výběr)
6. Rozvrhy hodin všech pedagogů – školní rok 2022/2023
7. Školní řád s účinností od 1. 9. 2022
8. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní roky 2021/2022 a 2022/2023
9. Pán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků s účinností od 2. 9. 2019
10. Výroční zpráva za školní rok 2020/2021
11. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků školy (výběr)
12. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-9/17-E, ze dne 27. 1. 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Ladislava Jindrová v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Eva Nováková v. r.

PhDr. Richard Šafařík,
odborník na umělecké vzdělávání

Richard Šafařík v. r.

Mgr. Iva Vrátilová,
odborník na umělecké vzdělávání

Iva Vrátilová v. r.

V Pardubicích 31. 10. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Jiří Kabát, M.Mus., ředitel školy

Jiří Kabát v. r.

V Pardubicích 4. 11. 2022